

Cuprins

În loc de introducere	
<i>Dezmeticirea</i>	5
Capitolul 1	
<i>Altă cauză</i>	21
Capitolul 2	
<i>Despre primii zece</i>	29
Capitolul 3	
<i>Despre cei 40.000 de comandanți</i>	37
Capitolul 4	
<i>Tot comandanți</i>	47
Capitolul 5	
<i>Strategii de la Lubianka</i>	60
Capitolul 6	
<i>Cum i-a distrus narkom Dîbenko pe nemți la Narva</i>	67
Capitolul 7	
<i>Komandarm Dîbenko a fost spion american?</i>	82
Capitolul 8	
<i>Despre cervoneți și cavaleriști</i>	94
Capitolul 9	
<i>Ce înseamnă spiritul partizanal sau cum l-a apărat</i> <i>Iașa Ohotnikov pe tovarășul Stalin</i>	105
Capitolul 10	
<i>A fost comandantul de armată Iakir dușman al poporului?</i>	119

Capitolul 11	
<i>O definiție absolut corectă</i>	129
Capitolul 12	
<i>Despre dekalviki și polemostrategie</i>	144
Capitolul 13	
<i>Politrucul Tuhacevski</i>	160
Capitolul 14	
<i>Primul avertisment al lui Tuhacevski</i>	176
Capitolul 15	
<i>Ce a propus Tuhacevski?</i>	184
Capitolul 16	
<i>În limite raționale</i>	199
Capitolul 17	
<i>Al doilea avertisment al lui Tuhacevski</i>	214
Capitolul 18	
<i>Amprenta germană</i>	225
Capitolul 19	
<i>Despre comandantul care era înzestrat cu o minte analitică</i>	240
Capitolul 20	
<i>Schimbul</i>	255
Capitolul 21	
<i>Se temea Stalin de Hitler?</i>	269
Capitolul 22	
<i>Avea Stalin motive de teamă?</i>	284
Capitolul 23	
<i>Despre panica lui Stalin</i>	297

2

Apoi a ieșit la suprafață. Bolșevicii au cucerit Crimeea și Dîbenko este comisar al poporului pentru probleme militare și maritime al Republicii sovietice Crimeea. Nu pentru mult timp. Roșii au fost goniți din Crimeea. Și s-au descoperit urmele de neșters ale unor fărădelegi înfricoșătoare.

În 1921, urmează Kronstadt. Răscoala marinarilor din Marea Baltică este înăbușită printre alții și de fostul marinăr de pe Baltica, fostul președinte al Țentrobaltului, tovarășul Dîbenko. El comandă Divizia de marș. Trebuie să explicăm ce înseamnă Divizia de marș. La Kronstadt s-a răscolat Flota. Și puțini erau comuniștii care doreau să verse sîngele marinarilor care i-au dăruit puterea lui Lenin și lui Troțki. Doar erau ai lor. Nu avea cine să înăbușe răzmerița. Nu aveau unități credincioase. Și atunci, pentru înăbușirea revoltei, partidul îi trimite pe comandanții săi. Sînt în această Divizie și Troțki, și Tuhacevski, și Iakir, și Fedko, și Vorosîlov cu Hmelnițki, Sediakin, Kazanski, Putna, Fabrițius și mulți, mulți alții. Citim biografia oricărui strateg și aproape de fiecare dată îl aflăm în rîndul eroilor de la Kronstadt. Se creează impresia că în acel moment nimeni nu amenința tînăra Republică a Sovietelor. În afară de popoarele Rusiei. Răscoala de la Kronstadt putea deveni un detonator. Toată Rusia putea lua foc. La Piter era deja grevă, iar țăranii din Tambov începuseră să ridice în furci bestiile de comisari. Comuniștii trebuiau să înăbușe Kronstadtul. Urgent. De aceea, lăsînd totul la o parte, au mînat într-acolo corpul de comandă. Pentru o asemenea chestiune n-au reușit să strîngă soldați de rînd. Dar comandanții erau puțini. Atunci partidul îi trimite pe delegații la Congresul al X-lea. Aceștia nu aveau ce face. Dacă răscoala cuprinde Rusia, poporul rus îi va pedepsi pe delegați cum numai la ruși se pedepsește. Troțki le făgăduiește comandanților și delegaților un număr mare de ordine și medalii. Dar și așa sînt puțini. Atunci sînt trimiși pentru înăbușirea revoltei cei mai de seamă conducători de partid. Sînt aici și Kalinin, și Bubnov, și Zatonski. Sînt trimiși și scriitorii debutanți: mergi, te vom face clasic. Apropo: aici și-a cumpărat titlul de clasic

viitorul secretar general al direcției Uniunii Scriitorilor din URSS, tovarășul Aleksandr Fadeev. Însă nici viitorii clasici ai realismului socialist nu erau destui. Sînt trimiși elevi ai școlilor militare – sînt carieriști care au ales conștient puterea bolșevică și intenționează să-și croiască o carieră printr-un rîu de sînge al poporului. Uite, băieți, aveți posibilitatea să vă distingeți. Din asemenea oameni s-a format Divizia de marș. Mai era numită și Divizia de lepădături¹. Comuniștii au adunat în această divizie toată scîrnăvia din țară și dincolo de hotarele ei. I-au adunat pe acei comuniști care s-au făcut vinovați de multe: furt, beție, trădare... S-au adunat comuniștii prădători și comuniștii violatori. În fruntea Diviziei de lepădături se afla Dîbenko, cel fugit de pe cîmpul de luptă, alungat din partid pentru lașitate și reapărut din nu se știe ce „ilegalitate”. Înainte, tovarăși! El nu se afla în partid. Ar fi trebuit să nu se ocupe de această problemă. Dar s-a ocupat. Și iarăși gheața de la Kronstadt. Iarăși măcel. Iarăși cadavre sub gheață. Numai că de data asta nu sînt cadavre de ofițeri, ci de marinari. Cînd Dîbenko s-a răscolat, a fost trimis pur și simplu să lupte pe front; însă cînd marinarii se răscoală împotriva lui, sînt înecați.

Despre vitejia lui Dîbenko relatează Iudin, locțiitorul șefului unei grupe speciale: „Retrăgîndu-se o verstă și jumătate față de Kronstadt, Regimentul 561 a refuzat să meargă mai departe la atac. Nu se știe din ce cauză. Tovarășul Dîbenko a ordonat să se desfășoare al doilea lanț de trăgători și să fie împușcați cei care se întorc. Comandantul Regimentului 561 ia măsuri represive împotriva ostașilor săi, pentru a-i forța să meargă mai departe în ofensivă”. Îi împușcăm pe ostașii roșii *ai noștri* ca să-i forțăm să-i împuște pe marinarii *noștri*. Marinarii prinși au fost judecați. Tribunalul proletar a analizat fiecare cauză individual și a dat 2.103 sentințe de condamnare la moarte (*VIJ*², nr. 7, 1991, p. 64).

Nu e ușor lucru să dai o sentință. Dacă la examinarea fiecărei cauze și la darea sentinței se pierde cîte un minut, atunci în zece ore de muncă încordată, fără pauze, poți da 600 de sentințe

1. Joc de cuvinte în limba rusă: *svodnii* – de marș; *sbrodnii* – de lepădături (n.t.).

2. *Voенно-исторический журнал* (Revista de istorie militară) (n.t.).

la moarte. În douăzeci de ore, fără nici o pauză, poți da 1.200 de condamnări la moarte. Iar ducerea lor la îndeplinire... Încercați și singuri să împușcați două mii de oameni. Vai!

Din acest moment eroic, cariera lui Dîbenko a început din nou să urce. Ce-i drept, nu atît de abrupt ca înainte. A primit trei ordine. Pe vremurile acelea era erou între eroi. Însă în tot războiul civil nu a cîpătat nici unul. Nu a apărut nicăieri și nici cum în război. Primul ordin a fost pentru Kronstadt. Pentru expediția de pedepsire. Pentru execuții. Acolo nu a fost nici decum război. Navele au fost prinse în ghețuri și nu avea cine le împinge. Iar tunurile de pe nave sînt de mare putere. Cu aceste tunuri se trage la mare distanță în cuirasate de același fel, cu blindaj greu. Însă asemenea tunuri asupra infanteriei e ca și cum ar trage în vrăbii. Navele au și tunuri de calibru mediu și mic, au mitraliere... Dar războiul civil este un șir neîntrerupt de crize. De fiecare dată cînd apărea una, cartușele și proiectilele de pe nave și din forturile inactive din Kronstadt erau aduse cu barje, căruțe, sănii, camioane și garnituri de tren la Țarițin, la Voronej, la Rostov și Bataisk, la Varșovia. Așa că marinarii răsculați nu aveau cartușe și proiectile. Iar marinarul nu are nevoie de baionetă. Pe nave, numai santinelele au baionetă.

Încă ceva: la Kronstadt nu erau alimente. Comuniștii au instaurat puterea în care pîinea a dispărut. La fel și untul și zahărul. Piterul era înfometat. De aceea, rezervele Kronstadtului erau trimise din cînd în cînd pentru alimentarea orașului. În 1919, rezervele Flotei Mării Baltice și ale fortăreței Kronstadt au fost cîrate toate. Apoi au fost trimise înapoi, de la caz la caz. Dar puține. Chiar foametea a fost una dintre cauzele răscoalei. Dacă ar mai fi putut răbda, răscoala ar fi izbucnit două-trei săptămîni mai tîrziu, cînd golful se va fi dezghețat. Atunci nimeni n-ar fi putut amenința flota rebelă – aceasta ar fi reprezentat o forță reală, iar fortăreața de pe insulă ar fi fost inexpugnabilă. Dar așteptarea a fost imposibilă.

În aceste operațiuni de pedepsire a unor marinari flămînzi, care nu aveau cu ce trage, s-au evidențiat conducătorii noștri de oști, marii strategii. Iar Dîbenko este printre aceștia. Avînd o superioritate de zece ori mai mare în oameni și covîrșitoare în

armament, i-au nimicit pe marinarii neînarmați și s-au răfuit crunt. Pentru aceste fapte, toți cei alungați din partid au început să fie reabilitați. După un an de suspiciuni și îndoieli, a fost reprimat în partid și Pavel Dîbenko. I s-a dat și o funcție: comandant de divizie... Divizie de pedeapsă. Războiul civil s-a încheiat, dar poporul tot nu voia să recunoască puterea populară. Și Dîbenko s-a evidențiat din nou, căpătînd două ordine. Pe timp de pace. Pe frontul operațiunilor de pedepsire. Și a devenit un erou legendar, avînd trei ordine.

3

Anul 1937 l-a găsit pe comandantul de armată Dîbenko la Kuibîșev, pe postul de comandant al trupelor Regiunii militare Privoljje. Locțiitorul său era komkor Kutiakov – acela care, după moartea lui Ceapaev, a comandat Divizia „Ceapaev”.

A venit un ordin: să fie ridicat Kutiakov. Dîbenko nu se opune. Dimpotrivă, e gata să-i ajute pe cekiști să organizeze arestarea locțiitorului său chiar în cabinetul lui. Kutiakov a fost arestat la 13 mai 1937.

Printr-o coincidență diavolească, chiar în aceeași zi, 13 mai, Stalin l-a primit la Kremlin pe Tuhacevski, fapt trecut în registrul de primiri. Ce a vorbit Stalin cu Tuhacevski va rămîne o taină pentru totdeauna. Însă după această dată, de la Kremlin, Tuhacevski merge la Kuibîșev ca să ocupe cabinetul lui Dîbenko, în care tocmai fusese arestat Kutiakov.

Tuhacevski vine la Kuibîșev, chipurile, să primească Regiunea militară Privoljje, iar Dîbenko, chipurile, să o predea. Dar, predînd regiunea, din cine știe ce pricină, Dîbenko rămîne la Kuibîșev.

În lumina evenimentelor ulterioare, această rămînere este explicabilă. Tuhacevski este trimis de la Moscova ca să-l rupă de tovarășii săi și de subordonați, ca să-l separe de puterea de la Moscova. Dar Stalin nu este atît de prost încît să-i dea lui Tuhacevski puterea la Kuibîșev, fie și pentru scurt timp. De aceea Dîbenko, predînd regiunea, vezi Doamne, lui Tuhacevski, nu se grăbește deloc. Rămîne pe loc. Tuhacevski este comandant al regiunii Privoljje doar formal, deoarece puterea asupra

regiunii a rămas practic în mâinile lui Dîbenko. Dacă este să pui tot răul asupra lui Tuhacevski, nu poți izbîndi. Cheile puterii asupra regiunii Privoljje nu sînt la el, ci la Dîbenko.

Și iată că Tuhacevski este arestat și trimis înapoi la Moscova. După el dă fuga și Dîbenko. Să-i judece pe Tuhacevski, Iakir, Putna, Primakov și alții. Și i-a judecat împreună cu Blücher, Aleksnis, Belii: a adus dovezi, a demascat, a înfierat, a dat sentințe.

Și se mîndrea cu credința lui. Se lăuda că a luat parte la aceste mîrșăvii. I.V. Dubinski își amintește: „A venit Dîbenko de la Kuibîșev. Se lăuda cum el, Dîbenko, l-a invitat în birou pe primul său loctiitor Kutiaikov, iar acolo, ascunși după draperii, îl așteptau luptătorii NKVD-ului” (*Osobii sciot*, p. 201).

4

Pavel Efimovici Dîbenko nu s-a manifestat deloc ca teoretician militar. A scris o mulțime de cărți: *În subteranele flotei țariste*, *Răzvrățiții*, *Octombrie pe Baltica*, *Din subteranele flotei țariste spre Marele Octombrie*, *Revoluționarii de pe Baltica* etc. Aceste opere nu sînt de strategie și tactică, ci despre faptele eroice ale mărețului revoluționar Dîbenko.

Carierea comandantului de oști, a gînditorului și organizatorului de tăietori de lemne s-a încheiat într-o celulă de închisoare. Printre altele, tovarășul Dîbenko a fost învinuit de beție și descompunere morală. În decizia CC al VKP (b) din 25 ianuarie 1938 se spune: „Dîbenko, în loc să-și îndeplinească în mod conștiincios obligațiile în conducerea regiunii, bea sistematic, arată un grad avansat de descompunere morală în relațiile sale sociale...”. Într-o scrisoare către Stalin, Dîbenko neagă patima beției: „Cele notate de personalul hotelului *Național* conțin o anumită doză de adevăr, care constă în faptul că uneori, cînd au venit cunoscuți de-ai mei la hotel, mi-am permis să beau împreună cu ei. Dar nu au fost nici un fel de beții”. Știau revoluționarii unde să tragă la măsea. *Naționalul* și *Metropolul* erau locurile distracțiilor prietenești. Iar *descompunerea morală* nu a fost negată de Dîbenko. Prin această sintagmă se înțelegea amorul ieșit din cadrul buneii-cuviințe, cu femei străine.

Spre informarea celor mai tineri: în Uniunea Sovietică s-au adus cele mai fantastice acuzații – de la spionajul în folosul Alaskăi și pînă la dracu' mai știe ce. Dar existau două acuzații care nu erau aduse niciodată degeaba. Celor care nu beau și nu umblau după femei nu li se puneau în cîrcă beția și descompunerea morală. Dacă li se puneau, însemna că existau motive.

Dîbenko a fost declarat și spion american. Spionaj în folosul Americii e mult spus. Însă nici aici tovarășul Dîbenko nu este pe deplin curat. Avea o soră care locuia în America. Dîbenko a avut întîlniri oficiale cu reprezentanți militari americani și a cerut – în convorbiri particulare – ajutorul pentru ca sora lui să primească o subvenție. Și a reușit. Sora sărmanului comandant de armată a primit o subvenție în America.

Grija față de soră e o cauză sfîntă. Însă una din două: ori faci marea cotitură în Rusia și insuflă revoluția mondială în speranța nimicirii tuturor burjuilor, ori cerșești bani la aceiași burjuii.

Dîbenko a confundat aceste lucruri. El îi ura din tot sufletul pe moșieri, pe capitaliști, pe ofițeri și pe toți ceilalți exploataatori, îi considera vărsători de sînge, îi nimicea necruțător prin mijloace cu totul ieșite din comun. Și-a dedicat viața luptei împotriva lor, îi demasca cu mînie proletară în timpul faptelor sale nemuritoare, pregătea armatele pentru războiul eliberator la scară mondială. În același timp, cerea dolari de la acești vampiri pentru a-și chivernisi neamurile.

Pentru poporul rus a edificat o viață nouă: a închis granițele cu totul. Rudelor de peste graniță însă le-a edificat o altă viață. Ce-ar fi pățit oare un muncitor din uzină sau un soldat de rînd dacă ar fi cerut bani de la un capitalist? Dar comandantul Regiunii militare Leningrad nu s-a dat în lături de la așa ceva.

Dîbenko a înecat Rusia în sînge pentru ca toți să trăiască bine, ajungînd însă în situația în care, fiind comisar al poporului, comandant de regiune militară, locțiitor de comisar al poporului, nu poate (sau nu vrea) să-și ajute sora. Atunci să o ia din iadul capitalist în înfloritorul nostru rai și gata!